

VEŘEJNÉ KNIHOVNY A JEJICH PROSTOR

PhDr. Marie Šedá, PhDr. Vít Richter , Mgr. Vladana Pillerová

*„O osudu knihoven v obcích rozhodují ti, kteří tam pracují.
Knihovny mají potenciál stát se kulturním centrem,
v tom leží jejich perspektiva.
Pak už záleží na člověku.“*

*Vít Richter
(ředitel Knihovnického institutu, NK ČR)*

Průzkum – rok 2016

- Průzkum prostorového a technického vybavení veřejných knihoven České republiky
- NK ČR ve spolupráci s MZK Brno a NIPOS
- 2 027 knihoven
- 4 skupiny – část do 5 000 obyvatel
- oblasti
 - investice do knihovny, prostor, vybavení, technika, aktivity, interiér...

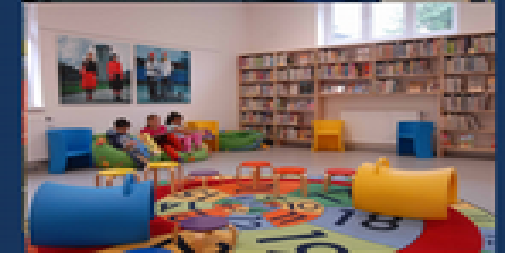
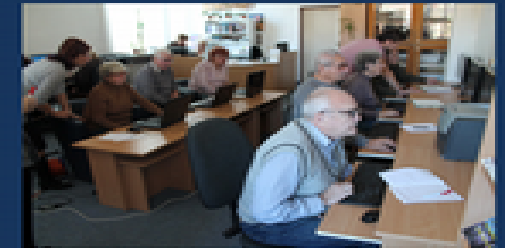
Tři důvody pro průzkum

- Mohou být knihovny kulturní, vzdělávací a kreativní centra obcí?
- Knihovny a jejich provozovatelé
 - zamyslet se nad současným stavem knihovny
 - uvědomit si nedostatky, problémy, možnosti
 - zamyslet se nad budoucností knihovny
- Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2016 – 2020
 - vytvořit metodické centrum pro výstavbu knihoven v MZK
 - zjistit současný stav a trendy ve výstavbě knihoven
 - zjistit slabé stránky, priority
 - navrhnout dotační program na podporu výstavby knihoven: MK ČR, kraje

Dlouhodobé priority rozvoje veřejných knihoven

Knihovna jako informační, vzdělávací, kulturní, komunitní centrum obce

- Prostor pro studium
- Knihovna jako instituce celoživotního a neformálního vzdělávání
- Služby pro děti a mládež, rodiny, seniory, sociálně vyloučené...
- Podpora místních partnerství a komunit

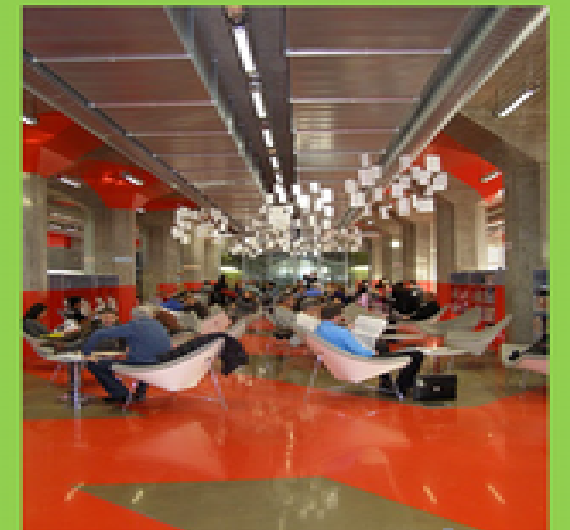
Rovný přístup ke službám knihoven

- Zlepšit dostupnost knihoven a jejich služeb – knihovny bez bariér
- Podporovat knihovny jako garanta rovného přístupu k informačním zdrojům a síti internet
- Bezplatný přístup k informacím

Podpora knihoven jako příjemného místa

- Knihovna jako místo kde chceme být
- Knihovna pro volný čas
- Knihovna jako místo pro setkávání
-

VÝSLEDKY PRŮZKUMU

KNIHOVNY A JEJICH
POBOČKY V OBCÍCH
DO 5 000 OBYVATEL

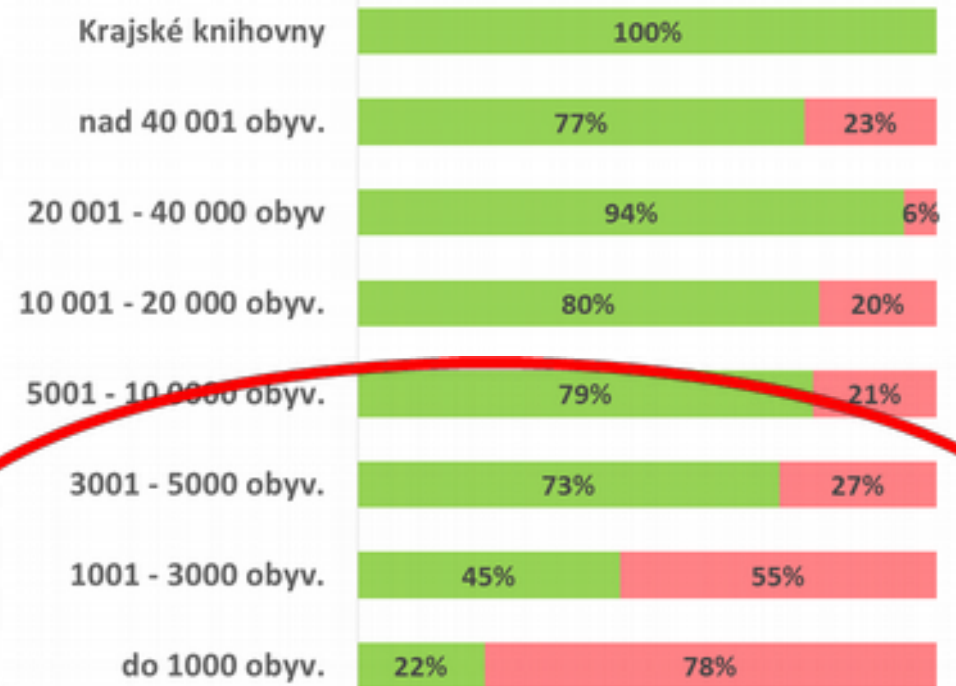

Účast v průzkum: 2027 knihoven a poboček

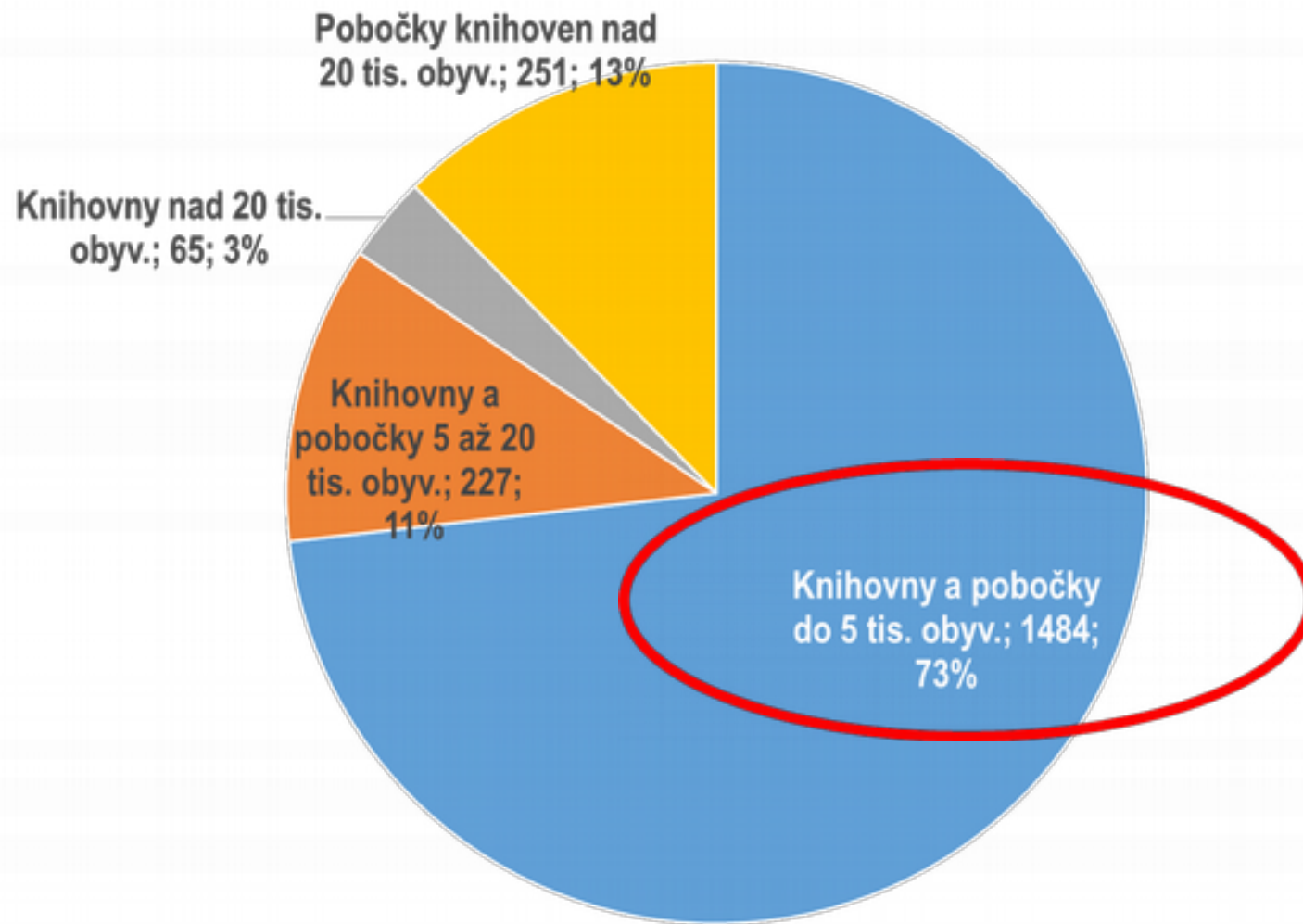
Kdo se zúčastnil průzkumu

■ Průzkum ■ Nezúčastnily se

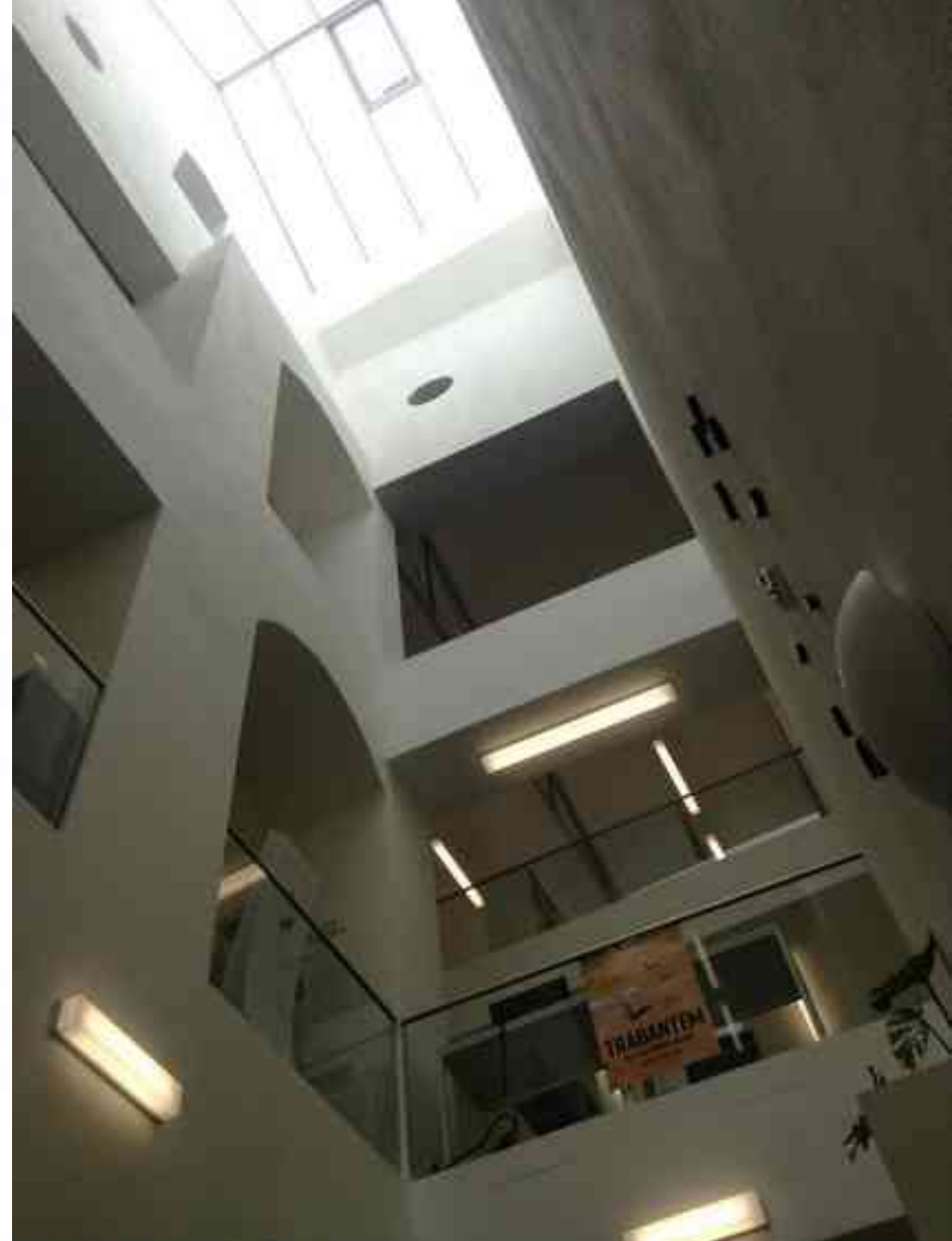
1 484

Čtyři sledované skupiny

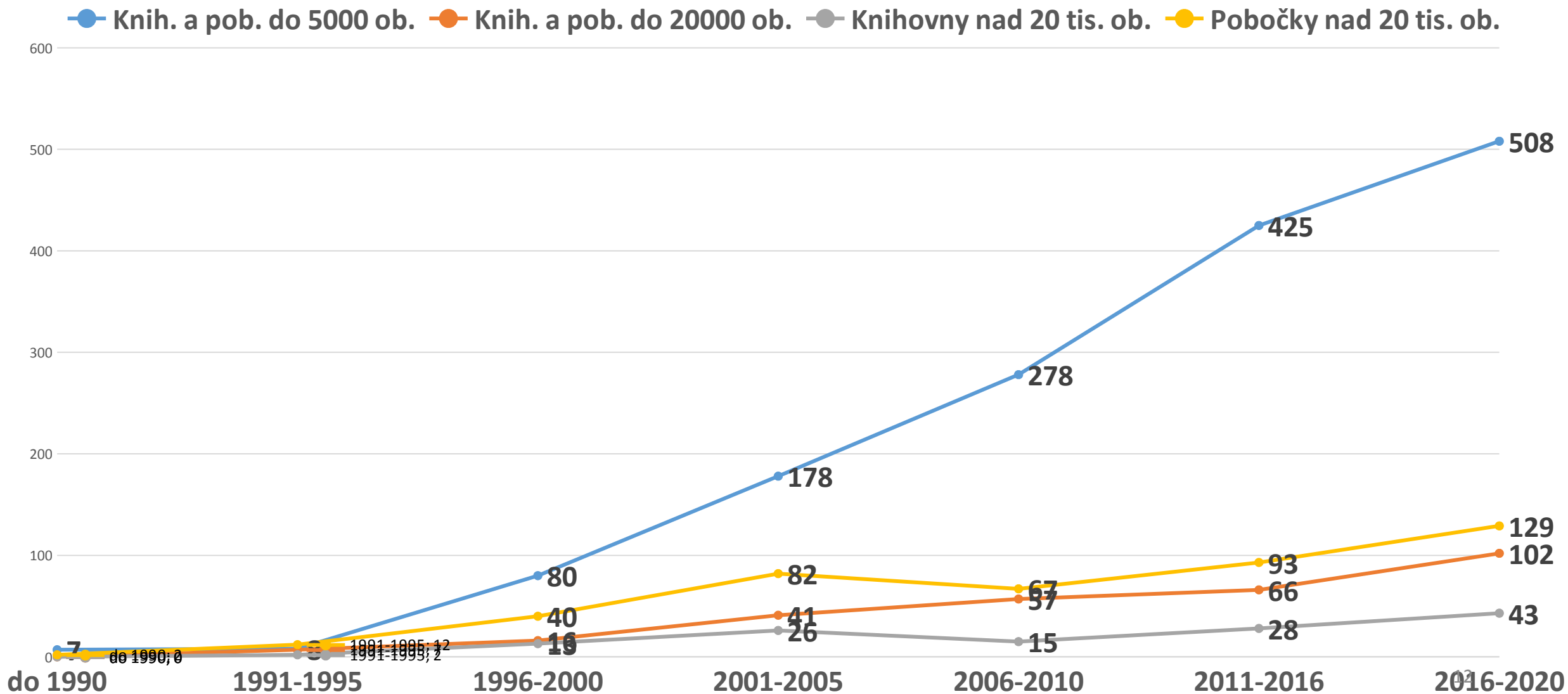
JAK STAVÍME A
REKONSTRUUJEME
KNIHOVNY

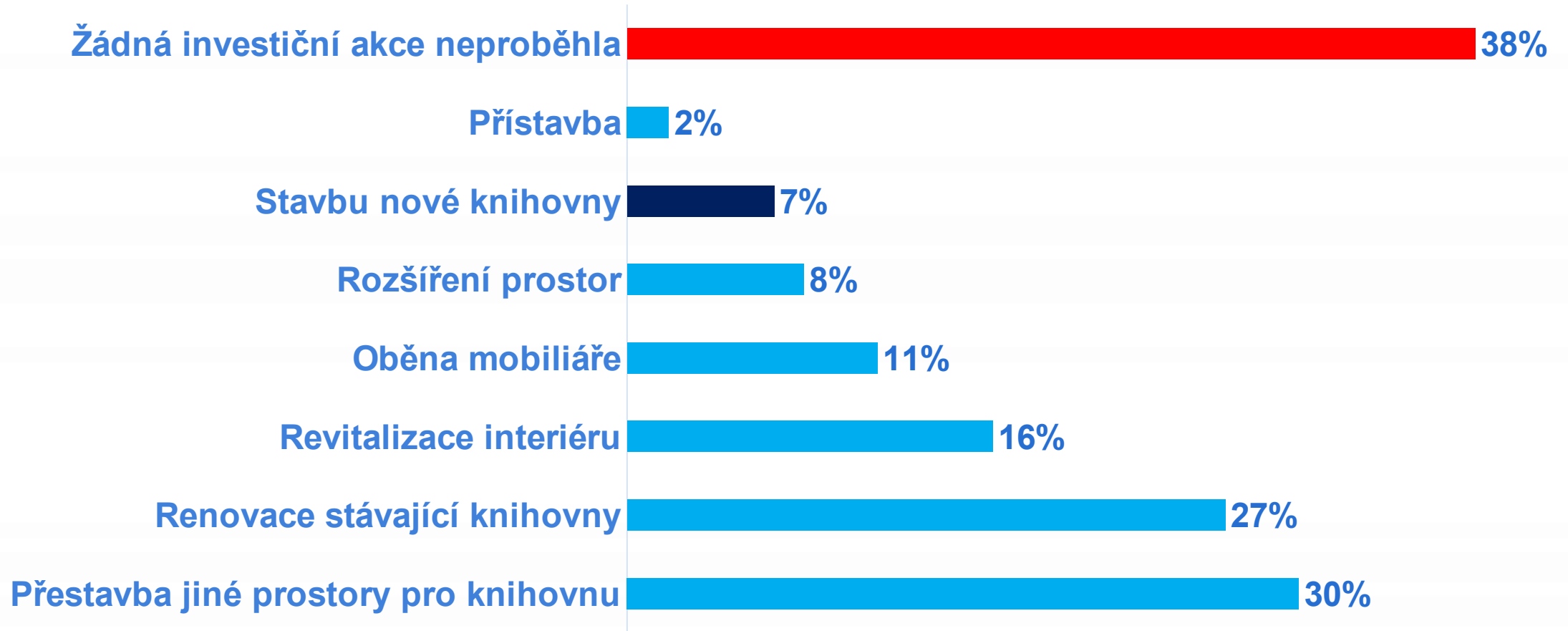
Země, kde se nestaví knihovny

Jak jsme stavěli veřejné knihovny?

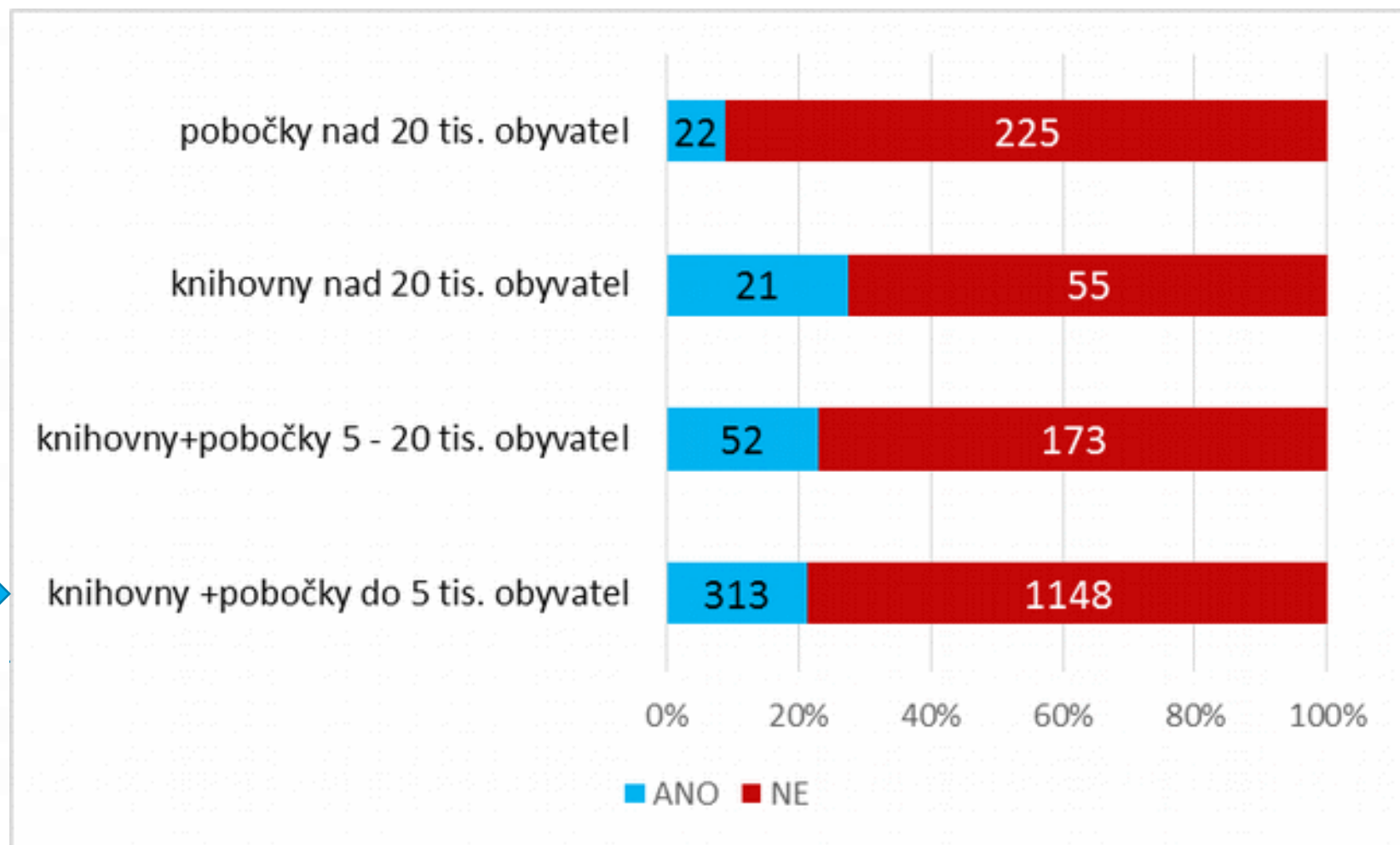
Proběhla v posledních 20 letech investiční akce?

Celkem 1 133 stavebních akcí a obnov interiéru

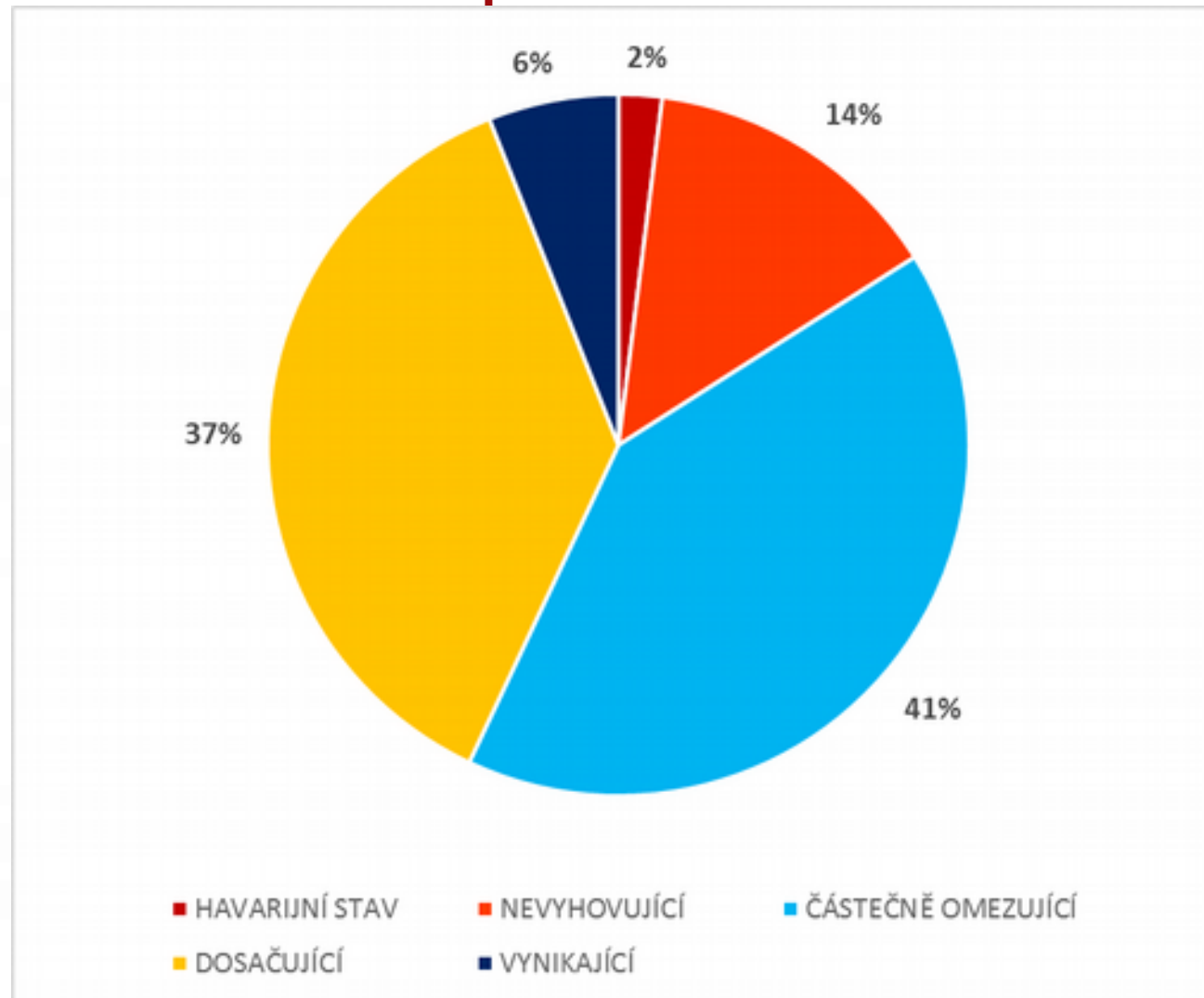
Je lepší novostavba nebo rekonstrukce?

Byla budova (prostor)
postavena pro účely
knihovny?

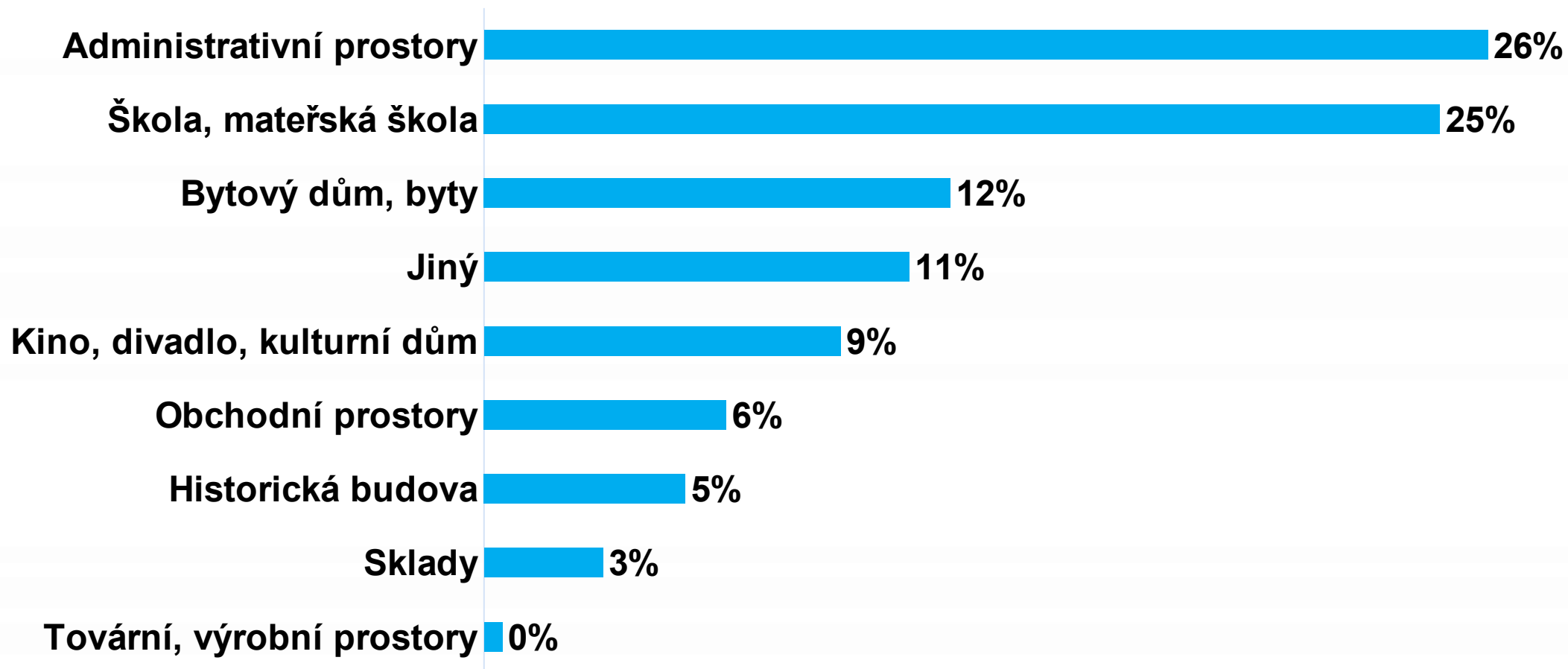

Celková dispozice knihovny

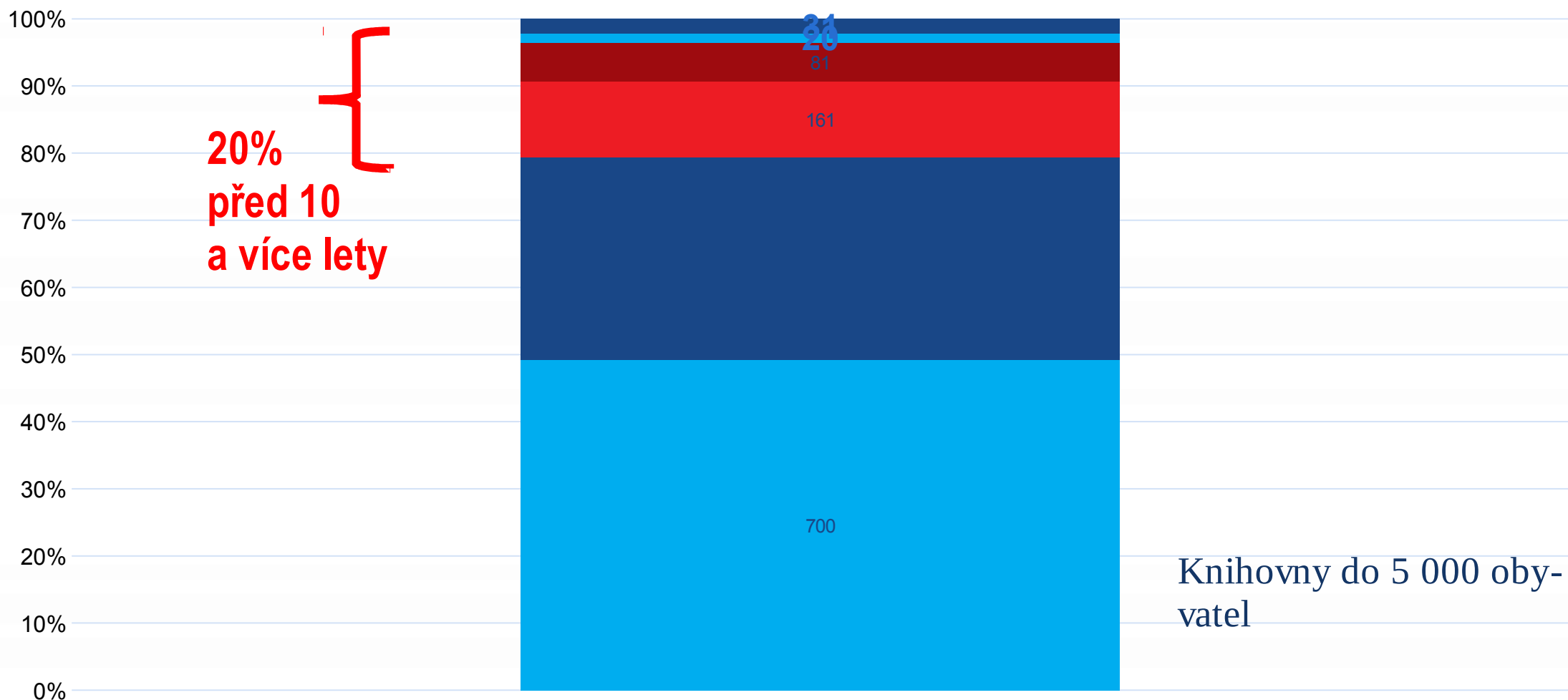
(hodnotilo 1801 knihoven)

Původní účel prostor knihoven

Kdy proběhla poslední výmalba?

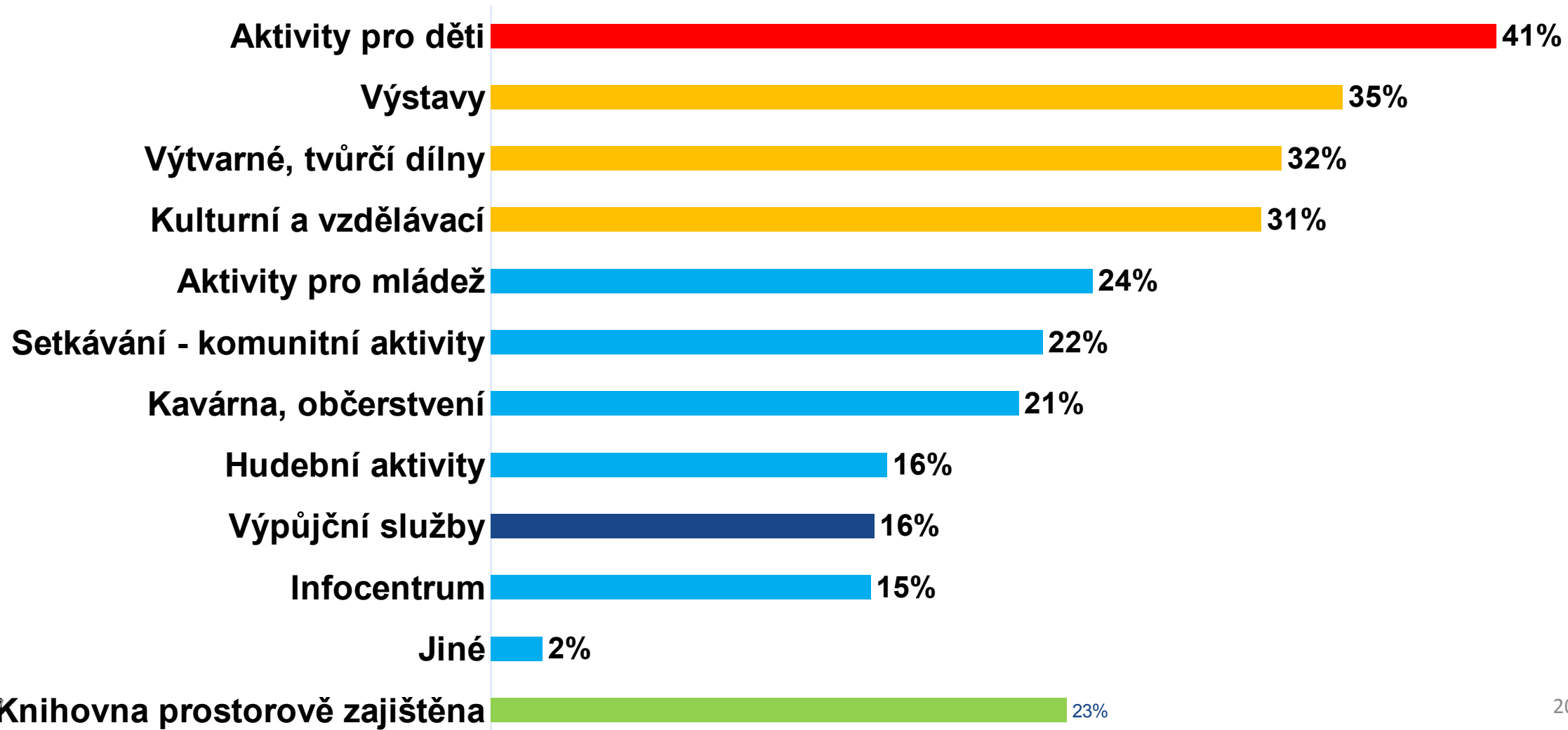
LIMITUJE
PROSTOR
ČINNOST
KNIHOVEN?

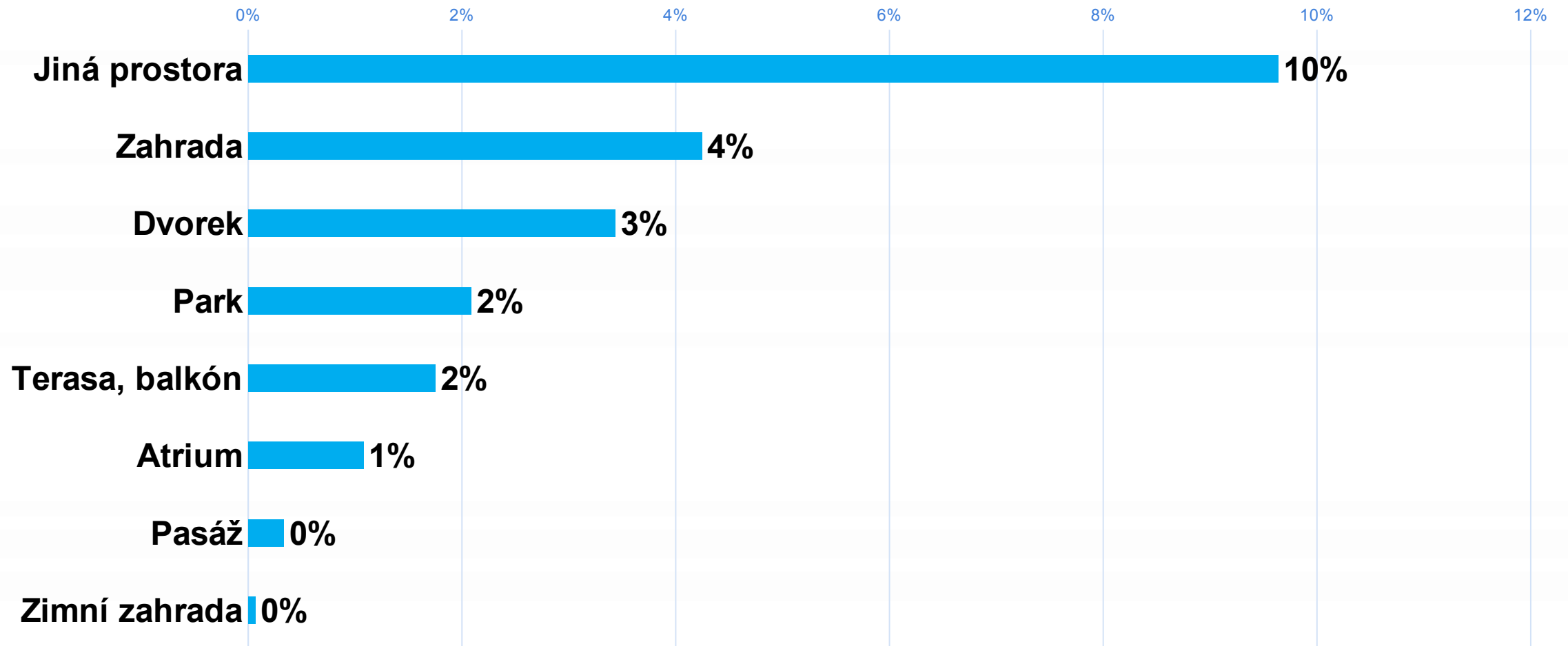
Jak hodnotíme svou prostorovou situaci?

	Knihovna je prostorově zajištěna
Knihovny a pobočky do 5 tis. obyvatel	23%
Knihovny a pobočky 5 až 20 tis. obyvatel	18%
Knihovny nad 20 tis. obyvatel	24%
Pobočky knihoven nad 20 tis. obyvatel	25%
Knihovny pověřené výkonem regionálních funkcí	15%
Krajské knihovny	32%

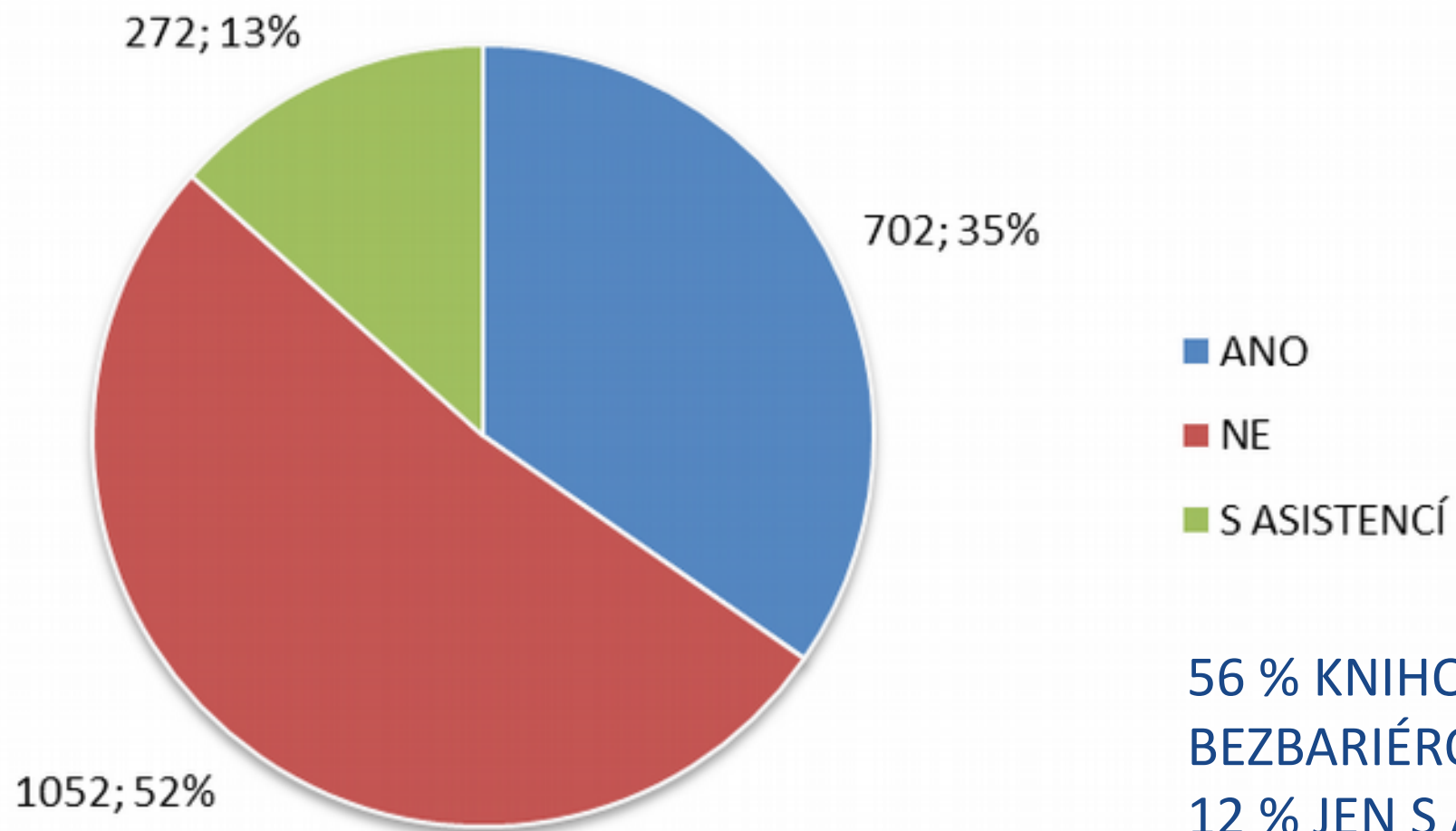
Jaké aktivity vám současné prostory knihovny neumožňují vykonávat nebo které provozujete jen velmi omezeně?

Využíváte pro služby exteriérové prostory? (knihovny do 5000 obyv.)

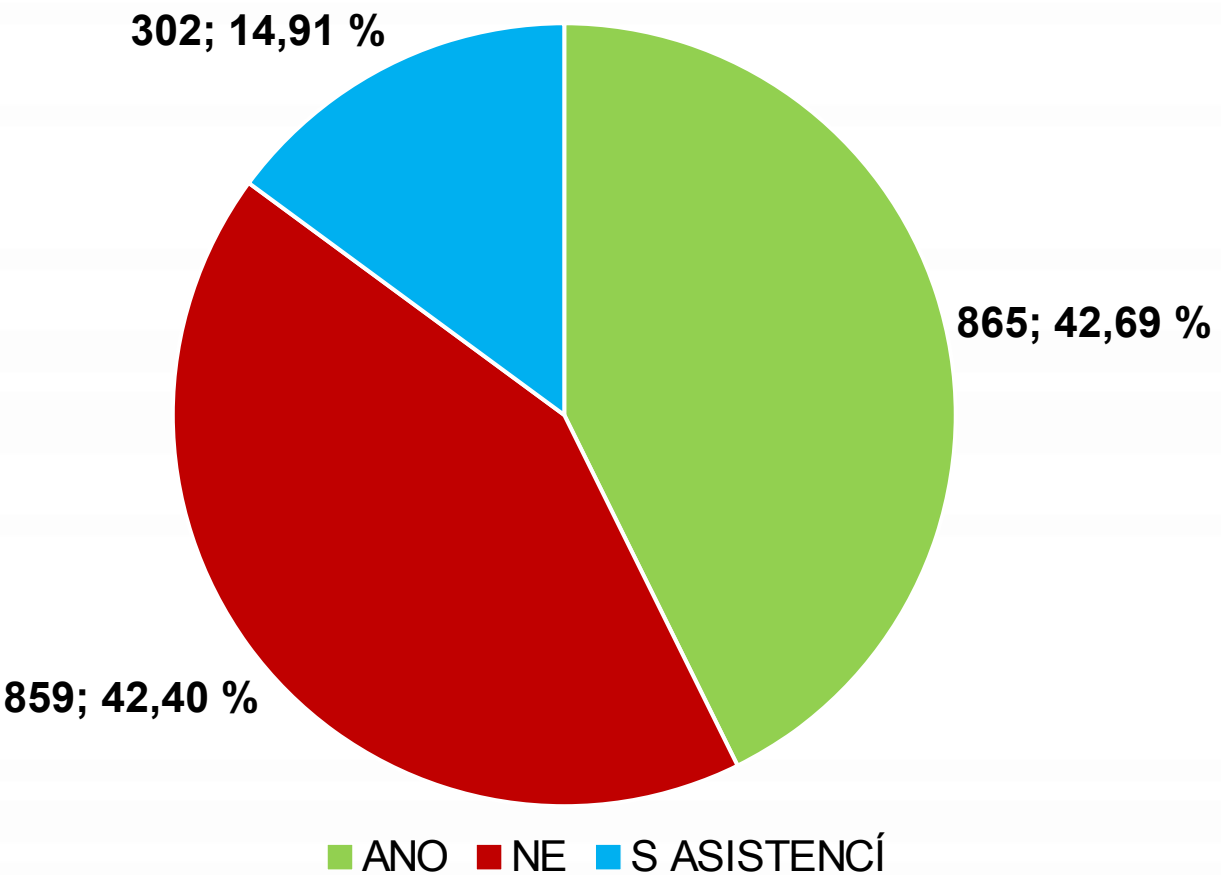

Má knihovna bezbariérový vstup?

56 % KNIHOVEN NEMÁ
BEZBARIÉROVÝ VSTUP
12 % JEN S ASISTENCÍ

Má knihovna bezbariérové prostory?

JAKÉ
PROSTORY
NEMÁME?

Prostory pro služby, sociální zázemí

Prostor pro půjčování	1%	Výstavní prostory	76%
Prostor pro volný výběr	4%	WC pro handicapované	80%
Prostor pro práci s dětmi	34%	Počítačová učebna	85%
Sociální zázemí pro veřejnost	37%	Místo pro společenské hry (i velké - např. stolní fotbal, virtuální hry např. stolní tenis, tance aj.)	86%
Prostor pro práci s mládeží	50%	Prostor pro hudební aktivity	88%
Prostory pro kolektivní akce	53%	Poslechová místa, využívání multimédií	88%
Pro výtvarné a tvůrčí dílny	70%	Šatna, uzamykatelné skříňky	93%
Dětský koutek	71%	Samostatný prostor občerstvení, kavárna	95%
Studovna, klidová zóna	72%	Speciální prostory, např. pro handicapované	95%
Samostatný prostor pro oddech a setkávání vybavený sedacím nábytkem	74%	Prostor pro kojící matky - přebalovací pulty	97%

HODNOCENÍ PROSTOR

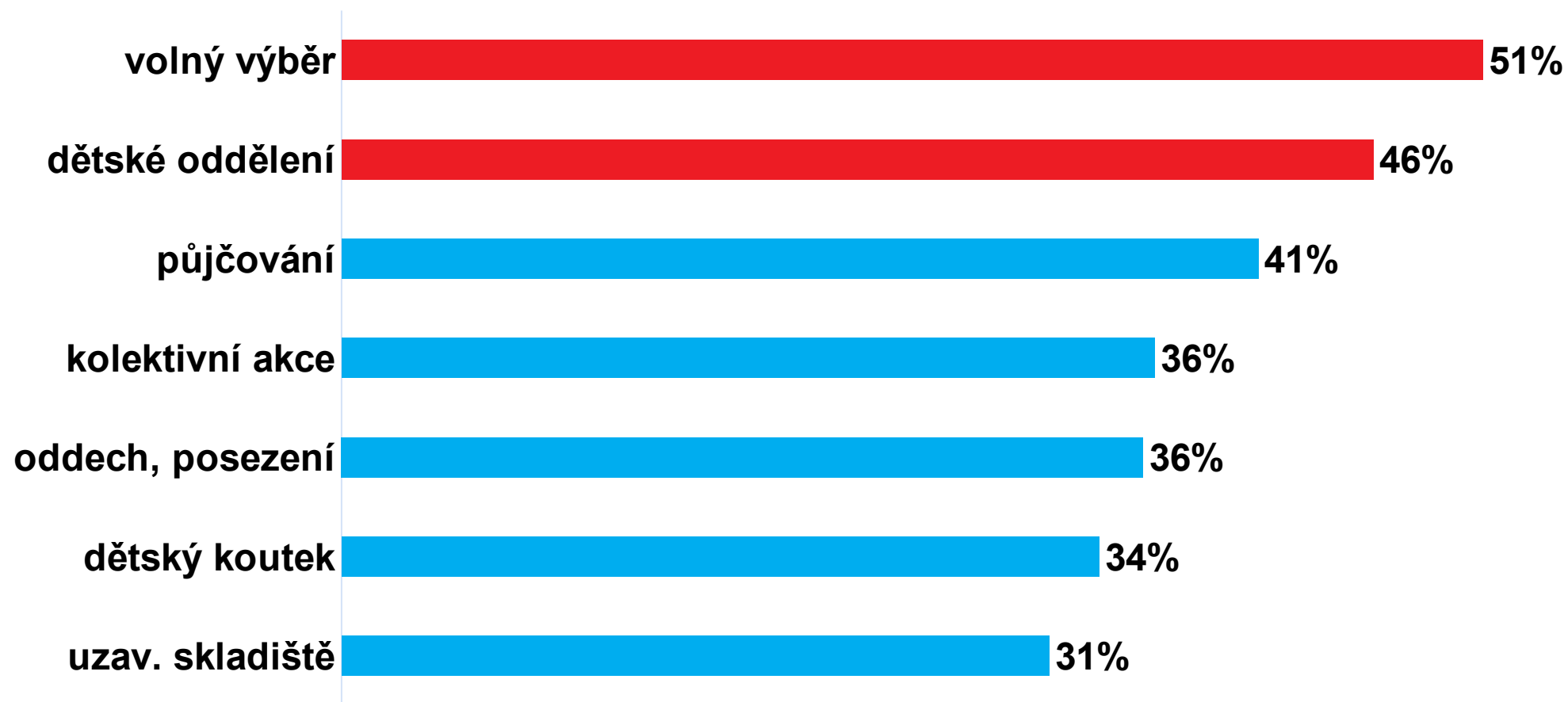
VYNIKAJÍCÍ
DOSTAČUJÍCÍ
OMEZUJÍCÍ
NEVYHOVUJÍCÍ

Hodnocení prostor – pro služby

Prostory pro služby	Vynikající, dostačující	Omezující, nevyhovující	Prostory pro služby	Vynikající, dostačující	Omezující, nevyhovující
Prostor pro půjčování 1466	69%	31%	Prostor pro oddech, setkávání 380	44%	56%
Prostor pro volný výběr 1428	63%	37%	Výstavní prostory 355	43%	57%
Prostor pro práci s dětmi 978	42%	58%	Počítačová učebna 220	44%	56%
Prostor pro práci s mládeží 745	39%	61%	Místo pro společenské hry 206	46%	54%
Prostory pro kolektivní akce 701	45%	55%	Prostor pro hudební aktivity 175	48%	52%
Pro výtvarné s tvůrčí dílny 448	42%	58%	Poslechová místa, využívání multimédií 173	39%	61%
Dětský koutek 429	48%	52%	Občerstvení, kavárna 71	37%	63%
Studovna, klidová zóna 417	39%	61%	Prostory pro handicapované 69	26%	74%

Jaké prostory v případě výstavby byste chtěli?

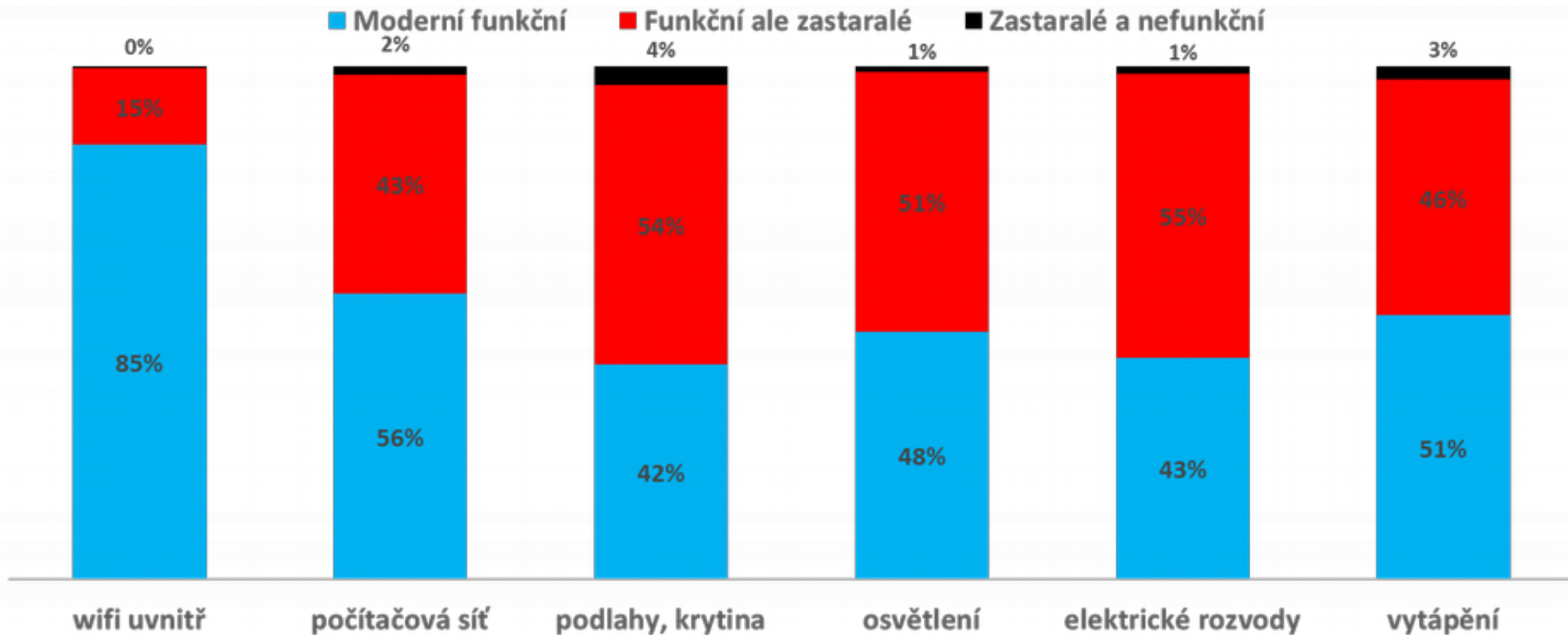
KVALITA INTERIÉRŮ A SÍTÍ

MODERNÍ
FUNKČNÍ
FUNKČNÍ ALE ZASTARALÉ
ZASTARALÉ A NEFUNKČNÍ

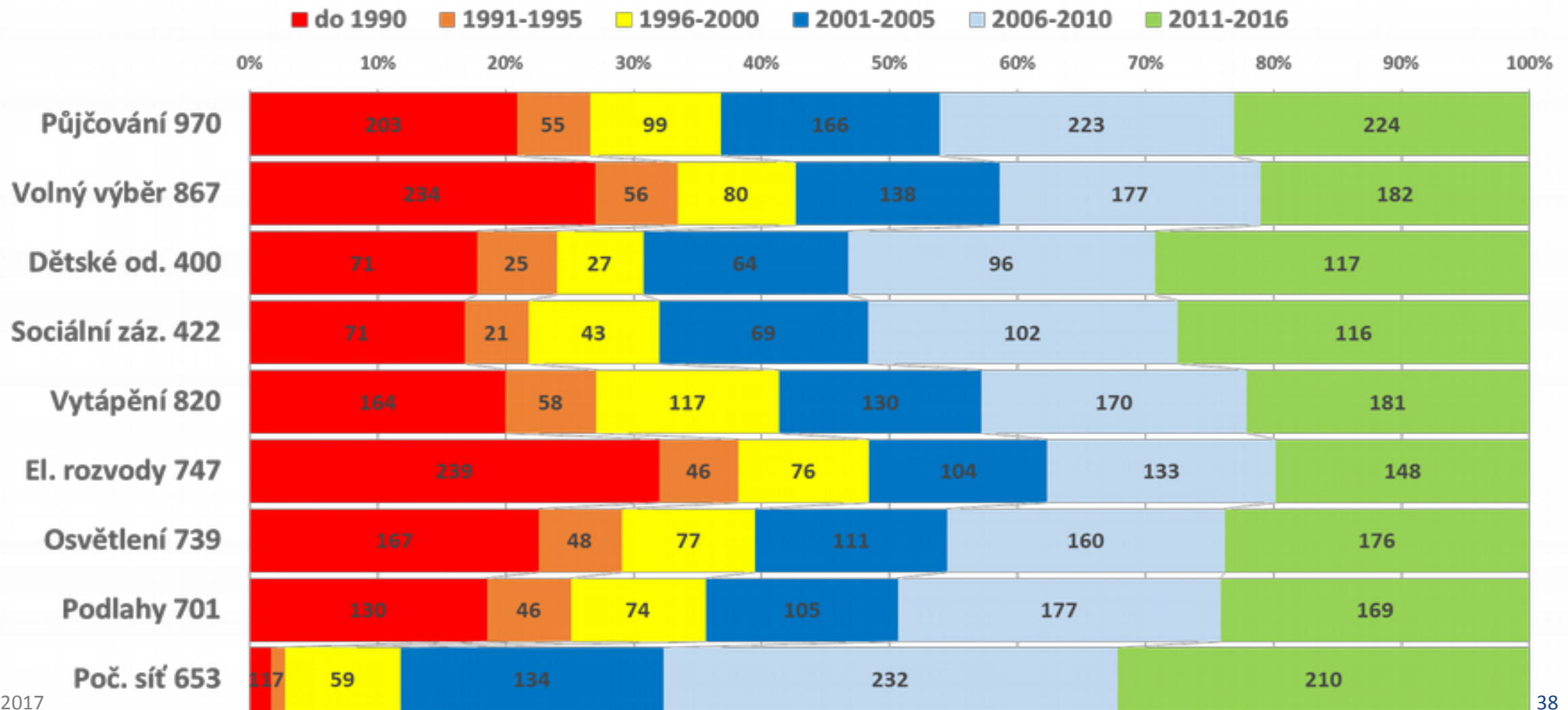
(VŠECHNY KNIHOVNY)

Rozvody, sítě

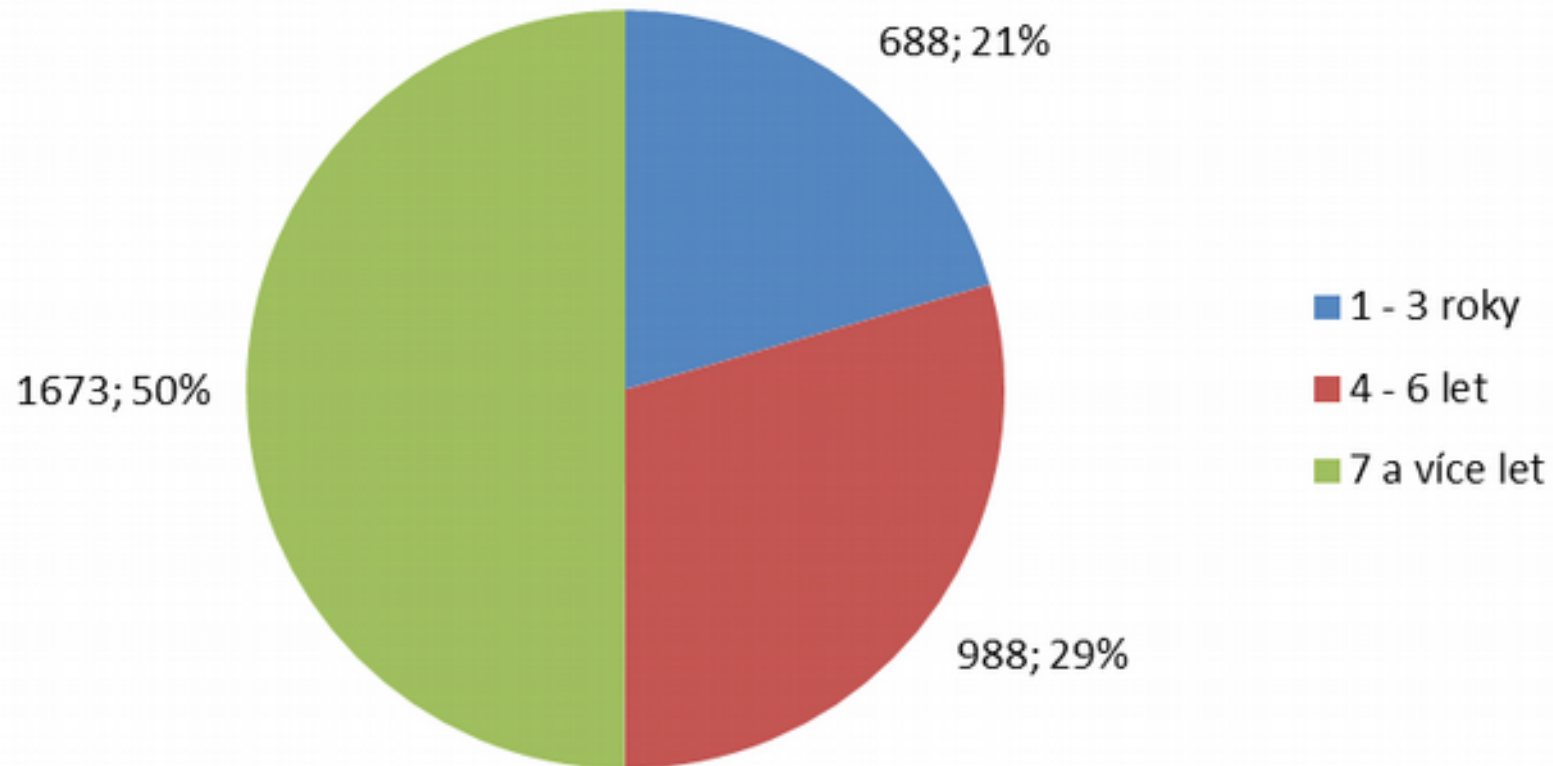
Obnova interiéru (knihovny do 5000 obyv.)

TECHNICKÉ VYBAVENÍ KNIHOVEN

Jsou knihovny připraveny na služby v digitálním prostředí?

STÁŘÍ POČÍTAČŮ
A NOTEBOOKŮ